

หนึ่งในดวงใจ

.....ระพี สุคริก

หากมองจากรากฐานที่มีความเป็นธรรมชาติ แม้เพียงเริ่มต้นจากสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งสะท้อนภาพความจริง ออกมาปรากฏให้สัมผัสได้และรู้ได้ ย่อมมองเห็นได้สองด้านเสมอ

แต่สิ่งซึ่งช่วยให้เห็นได้สองด้าน ย่อมเกิดจากการมีหนึ่งเดียว ซึ่ง ณ จุดนั้นย่อมมีความจริงเป็นธรรมชาติอยู่ในรากฐานจิตใจตนเอง หรืออาจกล่าวได้ว่า แม้ว่าความจริงซึ่งปรากฏเห็นได้จะมีสองด้าน แต่ก็ยังเป็นเพียงด้านที่อยู่ภายนอกตนเองเท่านั้น ส่วนด้านในย่อมมีหนึ่งเดียวเป็นสัจธรรมโดยแท้

แต่ถ้าบุคคลใดมองออกไปสู่ด้านนอกและเห็นได้ด้านเดียว ย่อมอ่านความจริงได้ว่า บุคคลผู้นั้นยังไม่อาจค้นพบความจริงซึ่งมีเพียงหนึ่งเดียวและอยู่ในตัวเองให้มองเห็นได้ เนื่องจากยังคงตกอยู่ในสภาพที่มองตัวเองไม่เห็น

หากใครคิดว่าตนน่าจะเห็นได้ทั้งสองด้าน เพื่อหวังความเป็นมนุษย์อย่างสมบูรณ์ครบถ้วน อันถือว่าเป็นวิถีทางซึ่งทุกคนควรปรารถนา สิ่งแรกที่ควรเริ่มต้นคิดและตั้งเป็นปณิธานไว้ให้ชัดเจนก็คือว่า เราจะมุ่งมั่นปฏิบัติทุกสิ่งทุกอย่างจากรากฐานตนเองอย่างไร และละลดความเห็นแก่ตัวลงไปให้ได้อย่างรู้เหตุรู้ผล

หนึ่งในดวงใจ จึงน่าจะถือเป็นสิ่งที่เริ่มต้นรู้และเข้าใจได้ถึงความจริง จากการที่ใช้ภาวະรู้ตนเองเป็นที่ตั้งอันสำคัญที่สุด ซึ่งบุคคลผู้น่าปฏิบัติอย่างมั่นคงแน่วแน่ ย่อมมีโอกาสมองเห็นภาพได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ถึงประโยชน์สุขอันพึงได้รับเป็นหนึ่งเดียวกันระหว่างตนกับสังคม อย่างไม่อาจแยกออกจากกันได้

ทั้งนี้และทั้งนั้น เพื่อหวังใช้เป็นแนวทางปฏิบัติทุกสิ่งอย่างมีความสุข อีกทั้งไม่มีผลสร้างความคิดหรือไม่ว่าผู้นั้นจะเป็นคนชาติไหนภาษาไหน และมีฐานะความเป็นอยู่อย่างไร ตลอดจนถือรากฐานแนวคิดซึ่งสะท้อนพฤติกรรมออกมาปรากฏเป็นความจริงในรูปลักษณะใดก็ตาม หากกลับช่วยให้เข้าใจทูลุปลักษณะได้ถึงความจริงลึกซึ้งยิ่งขึ้น ถ้าใครมาถึงจุดนี้ย่อมถือได้ว่า คือบุคคลผู้ใช้ชีวิตจากช่วงที่ผ่านมาอย่างมีคุณค่าแล้ว

บางคนอาจกล่าวว่า **จำเป็นต้องใช้ความอดทน** หากมองได้สองด้านจริงย่อมรู้ว่า **ความอดทนเป็นของคู่กับความลำบาก** และมีรากฐานร่วมเป็นหนึ่งเดียวอีกเช่นกัน แม้ **ความลำบากคู่กับความสบาย** ความจริงแล้ว ทั้งความลำบากและความสบาย รวมทั้งความอดทนกับความลำบาก หากใช้เป็นสิ่งมีตัวตนไม่ หากเป็นเงื่อนไขแผงอยู่ในรากฐานจิตใจมนุษย์ โดยเฉพาะผู้ซึ่งมองด้วยความรู้สึกเช่นนั้น

ถ้าสามารถลดความอยากให้ลดน้อยลงไปได้ตามเหตุและผล สิ่งดังกล่าวย่อมหมดไปเองอย่างเป็นธรรมชาติ คงเหลืออยู่แต่การมองเห็นโอกาสช่วยให้ยังรู้ความจริงลึกซึ้งยิ่งขึ้น

สิ่งซึ่งมีเหตุมีผลส่งเสริมให้เชื่อโดยที่เห็นเป็นความจริงว่า มีเพียงหนึ่งเดียว และมีเป็นธรรมชาติอยู่แล้วในดวงใจของทุกคนนั้นแหละ หากแต่ละคนที่เกิดมา เริ่มต้นกันพบได้ และให้ความรักความสนใจค้นหาความจริงจะเจาลึกลงไปถึงที่สุด แล้วสิ่งดังกล่าวย่อมทวนกลับมาสนองประโยชน์แก่ตน ทำให้ถึงซึ่งความสุขอย่างแท้จริงและถือเป็นมงคลแก่ชีวิตอย่างหาที่สุดมิได้.